

Czy możliwa jest realizacja inwestycji polegających na budowie chodników przez organizacje pozarządowe o statusie organizacji pożytku publicznego przy drogach np. powiatowych, wojewódzkich, jeśli nie są właścicielami terenu, na którym chcą zrealizować inwestycję?

W działaniu „Odnowa i rozwój wsi” nie będą finansowane operacje polegające na przebudowie i remoncie dróg, jak również budowie chodników przy drogach, w tym powiatowych jak i wojewódzkich. Wyjątek stanowią inwestycje związane z kształtowaniem obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów, parkingów, chodników lub oświetlenia ulicznego. W przypadku, gdy wnioskodawca zamierza realizować operację na nieruchomości niebędącej jego własnością musi posiadać prawo do dysponowania daną nieruchomością przez okres 7 lat od dnia dokonania ostatniej płatności.

Czy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” koszty kwalifikowalne obejmują koszty związane z zakupem maszyn i urządzeń służących utrzymaniu zrealizowanej inwestycji?

Zakup maszyn i urządzeń służących utrzymaniu zrealizowanej inwestycji może zostać zaliczony do kosztów kwalifikowanych, jednak tylko wówczas, gdy są to przedmioty trwałe i bezpośrednio związane z funkcjonowaniem operacji.

Czy gminy i instytucje kultury dla których założycielem są jednostki samorządu terytorialnego traktowane są jako jeden wnioskodawca (tj. złożenie wniosku przez gminę wyklucza złożenie wniosku przez instytucje kultury w tym samym naborze)?

Zgodnie z PROW 2007-2013 o pomoc w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” mogą ubiegać się: gmina, instytucja kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego, kościół lub inny związek wyznaniowy, organizacja pozarządowa o statusie organizacji pożytku publicznego w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r; o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm), której cele statutowe są zbieżne z celami działania. Oznacza to, że każdy z wymienionych może złożyć wniosek o przyznanie pomocy.

Czy istnieją przeciwwskazania, aby Plan Odnowy Miejscowości był planem odnowy sołectwa, w skład którego wchodzi kilka miejscowości?

W przypadku sołectw obejmujących kilka miejscowości Plan Odnowy Miejscowości może obejmować wszystkie miejscowości w ramach sołectwa.

Czy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” gmina może ubiegać się o dofinansowanie budowy „Szlaku turystycznego”?

Zgodnie z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013 w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” pomocy finansowej udziela się podmiotom z tytułu inwestycji m.in. w zakresie budowy, remontu lub przebudowy infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych lub społeczno-kulturalnych. Poza tym, rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 stanowi, iż do kosztów kwalifikowanych zalicza się koszty budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów sportowych, ścieżek rowerowych, szlaków pieszych, placów zabaw, miejsc rekreacji, służących do użytku publicznego oraz koszty budowy, przebudowy lub remontu małej infrastruktury turystycznej (§ 5 ust. 1. pkt. 2 i 6). Jednocześnie należy wyraźnie podkreślić, iż ani PROW 2007 – 2013, ani wspomniane wyżej rozporządzenie nie przewiduje dofinansowania projektów polegających na budowie dróg.

W jakiej formie Organizacja Pożytku Publicznego winna zapewnić wymagany wkład środków publicznych w wysokości co najmniej 25 % kosztów kwalifikowanych projektu, pochodzących ze środków własnych beneficjenta np. dotacji, pożyczki z budżetu gminy lub powiatu, składki członków organizacji, darowizny?

Dokumentami potwierdzającymi posiadanie wkładu własnego mogą być np. promesy lub umowy udzielenia kredytu bądź pożyczki na opłacenie realizacji projektu (w przypadku kredytów komercyjnych lub pożyczek z gmin/powiatów), umowy z darczyńcami itp.

W jaki sposób należy zapewnić pozostałe 75% na dofinansowanie kosztów operacji przez OPP i Instytucję Kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego?

W przypadku OPP źródłem finansowania mogą być środki własne OPP, pożyczka z gminy, inne pożyczki i kredyty udzielone na sfinansowanie operacji. W przypadku Instytucji Kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego środki na sfinansowanie operacji powinny być zawarte w planie budżetowym jednostki kultury, a źródłem ich pochodzenia jest budżet jednostki samorządu terytorialnego. Źródła finansowania operacji zostały określone we wniosku o przyznanie pomocy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”, którego projekt dostępny jest na stronie MRiRW.

Czy gminy i instytucje kultury dla których założycielem są jednostki samorządu terytorialnego traktowane są jako jeden wnioskodawca (tj. złożenie wniosku przez gminę wyklucza złożenie wniosku przez instytucje kultury w tym samym naborze)?

Zgodnie z PROW 2007-2013 o pomoc w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” mogą ubiegać się: gmina, instytucja kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego, kościół lub inny związek wyznaniowy, organizacja pozarządowa o statusie organizacji pożytku publicznego w rozumieniu ustawy z dn. 24. 04. 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.), której cele statutowe są zbieżne z celami działania. Oznacza to, że każdy z wymienionych podmiotów może złożyć wniosek o przyznanie pomocy.

Czy gminy i instytucje kultury dla których założycielem są jednostki samorządu terytorialnego traktowane są jako jeden wnioskodawca (tj. złożenie wniosku przez gminę wyklucza złożenie wniosku przez instytucje kultury w tym samym naborze)?

Zgodnie z PROW 2007-2013 o pomoc w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” mogą ubiegać się: gmina, instytucja kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego, kościół lub inny związek wyznaniowy, organizacja pozarządowa o statusie organizacji pożytku publicznego w rozumieniu ustawy z dn. 24. 04. 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.), której cele statutowe są zbieżne z celami działania. Oznacza to, że każdy z wymienionych podmiotów może złożyć wniosek o przyznanie pomocy.

Czy wyciąg z rejestru gruntów może być dokumentem potwierdzającym tytuł prawny do nieruchomości na której realizowana będzie operacja- w przypadku placów zabaw i świetlic (ich remontu)?

Zgodnie z instrukcją wypełniania Wniosku o przyznanie pomocy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” PROW 2007 – 2013. „Dokumentem potwierdzającym tytuł prawny do nieruchomości, której dotyczy operacja może być: - odpis z ksiąg wieczystych wystawiony nie wcześniej niż 3 miesiące przed złożeniem wniosku lub - odpis aktu notarialnego wraz z kopią Wniosku o wpis do księgi wieczystej. Kopia wniosku powinna zawierać czytelne potwierdzenie jego złożenia w sądzie lub - prawomocne orzeczenie sądu wraz z kopią Wniosku o wpis do księgi wieczystej. Kopia wniosku powinna zawierać czytelne potwierdzenie jego złożenia w sądzie lub - ostateczna decyzja administracyjna wraz z kopią Wniosku o wpis do księgi wieczystej. Kopia Wniosku powinna zawierać czytelne potwierdzenie jego złożenia w sądzie, lub- umowa dzierżawy lub inna umowa potwierdzająca posiadanie zależne, zawarta

na okres co najmniej 7 lat licząc od dnia dokonania przez Agencję Płatniczą ostatniej płatności w ramach operacji- inne dokumenty potwierdzające tytuł prawny. W przypadku decyzji administracyjnej wydanej przed dniem 1.01.2000r. Wnioskodawca dołącza oświadczenie, że stan prawny nieruchomości ustalony decyzją, nie uległ zmianie.

Czy Gmina jako beneficjent może ubiegać się o dofinansowanie na inwestycję w oparciu o dokumentację sporządzoną na rzecz innego podmiotu czy należy przedstawić decyzję zamienną o pozwoleniu na budowę?

Jednym z załączników do wniosku o przyznanie pomocy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” jest pozwolenie na budowę, w sytuacji gdy wymaga tego inwestycja. W opisanym przypadku załącznikiem do wniosku o przyznanie pomocy może być pozwolenie na budowę sporządzone na inny podmiot, niż ubiegający się o wsparcie w ramach przedmiotowego działania, pod warunkiem, że właściwy organ wyda decyzję o przeniesieniu pozwolenia na budowę na rzecz wnioskodawcy działania „Odnowa i rozwój wsi”, zgodnie z art. 40 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. nr 207, poz. 2016 ze zm.). Jednocześnie uprzejmie informuję, iż pozostałe załączniki do wniosku o przyznanie pomocy w ramach przedmiotowego działania powinny w sposób niebudzący wątpliwości wskazywać podmiot ubiegający się o wsparcie w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”.

Czy Beneficjent realizujący inwestycję polegającą na budowie sali gimnastycznej i boiska sportowego przy szkole podstawowej będzie mógł ubiegać się o refundację części poniesionych kosztów w przypadku, gdy np. odpowiednim zarządzeniem Wójta lub regulaminem użytkowania obiektu zagwarantuje on powszechną dostępność boiska i sali do użytku publicznego, również po godzinach lekcyjnych?

Zgodnie z § 4 ust. 1 punkt 3 w/w rozporządzenia pomoc jest przyznawana w formie refundacji części, związanych z realizacją operacji, kosztów: budowy, przebudowy lub remontu między innymi miejsc rekreacji oraz obiektów sportowych z wyłączeniem sal sportowych przeznaczonych wyłącznie dla szkół lub przedszkoli. W ramach przedmiotowego działania można realizować operację polegającą na budowie, przebudowie lub remoncie sal sportowych służących szkołom lub przedszkolom, pod warunkiem, że na podstawie uchwały intencyjnej gminy, po zajęciach, sale sportowe będą udostępnione mieszkańcom.

Czy projekty realizowane w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego PROW 2007-2013, które uzyskają dofinansowanie ze środków Ministra Sportu i Turystyki w ramach programu „Moje Boisko – Orlik 2012”, mogą jednocześnie uzyskać pomoc finansową pochodzącą ze środków finansowych z budżetu Samorządu Województwa (np.: w formie dotacji z budżetu samorządu)?

Zgodnie z § 3.1. Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, operacja realizowana w ramach przedmiotowego działania nie może być finansowana z udziałem innych środków publicznych, z wyłączeniem przypadku współfinansowania:

- a) z krajowych środków publicznych będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w ramach Programu Promesa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- b) z Funduszu Kościelnego,
- c) ze środków własnych jednostek samorządu terytorialnego, zgodnie z ustawą z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.),
- d) z krajowych środków publicznych będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw kultury fizycznej i sportu i ministra właściwego do spraw turystyki.

W związku z powyższym, na podstawie cytowanych przepisów nie ma przeciwwskazań, aby wnioskodawca ubiegał się o środki na współfinansowanie operacji z więcej niż jednego z wymienionych źródeł.

Czy dla inwestycji realizowanej przez dwa lata, wystarczającym zabezpieczeniem będą środki zapisane w „Limitach wydatków na wieloletnie programy inwestycyjne”, które są integralną częścią uchwały budżetowej czy konieczne jest ujęcie tych zapisów w wieloletnim programie inwestycyjnym?

Środki zapisane w limitach wydatków na wieloletnie programy inwestycyjne, w których zapisana została inwestycja planowana do realizacji w ramach przedmiotowego działania, mogą być traktowane jako zabezpieczenie finansowe realizacji operacji. W takim przypadku, nie jest konieczne dołączanie do wniosku o przyznanie pomocy wieloletniego programu inwestycyjnego.

Czy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” kosztem kwalifikowalnym może być budowa dróg dojazdowych?

W ramach ww. działania budowa dróg nie stanowi kosztów kwalifikowalnych. Wyjątek stanowią drogi wewnętrzne, których budowa warunkuje dostęp do obiektu realizowanego w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”. Droga taka powinna być oznakowana w sposób niebudzący wątpliwości, że jest to droga służąca dojazdowi do obiektu.

Czy zakup kosiarki do trawy będzie podlegał refundacji z EFRROW w przypadku realizacji operacji polegającej na: zagospodarowaniu terenu wokół świetlicy wiejskiej, budowie boiska sportowego przy szkole podstawowej (przy czym, podjęta została uchwała intencyjna gminy, zgodnie z którą boisko będzie udostępnione mieszkańcom)?

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 (Dz. U. Nr 38 poz. 220 z późn. zm.) kwalifikowalne mogą być koszty: zakupu sprzętu, materiałów i usług, służących realizacji operacji.